795/08

Den 19. maj 2008 blev i sag nr. 72.334:

xxx xxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde helbredsbetingede ydelser efter den 1/8 2007.

Selskabet afviser at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelser med henvisning til, at klageren ikke har godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat til under halvdelen, respektive 1/3 eller mindre. Selskabet har bl.a. anført, at klageren ikke har ønsket at medvirke til en arbejdsprøvning, og heller ikke har ønsket at medvirke til yderligere undersøgelser hos en neuropsykolog.

Det fremgår af sagen, at klageren har en livsforsikring, der giver ret til udbetaling af ydelser og fritagelse for præmiebetaling, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat til under 1/3. Er erhvervsevnen nedsat mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne udbetales den halve forsikringsydelse.

Klageren er født i 1951, og er uddannet lærer. Hun har arbejdet i 14 år som lærer og herefter i 14 år som viceinspektør og inspektør. Klageren blev den 5/10 2005 sygemeldt pga. tiltagende depressive symptomer, og hendes ansættelse som skoleinspektør ophørte pr. 30/6 2006.

Selskabet har bevilliget midlertidig præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 5/1 2006 til den 1/8 2007.

Ved afgørelse af 23/11 2006 har Nævnet for Helbredsbedømmelser i Tjenestemandssager vurderet, at klagerens erhvervsevne er reduceret til 1/3 eller derunder, og at hun følgelig er berettiget til omberegning af sin tjenestemandspension til kvalificeret svagelighedspension ifølge lov om tjenestemandspension § 7.

Klagerens advokat har over for nævnet i skrivelse af 15/8 2007 bl.a. anført:

> "I oktober 2005, efter flere perioder med sygemeldinger, anmodede min klient Skoleforvaltningen indlede en afskedigelse på grund af sygdom, og min klient fratræder straks sin stilling som skoleinspektør. Sygemeldingerne skyldtes lavt stofskifte, som medførte manglende hukommelse, stærkt nedsat koncentration og nedsat immunforsvar.
>
> Min klient afskediges herefter pr. 30/6 2006.
>
> Klageren bevilgedes herefter ordinær egenpension i marts måned 2006, jfr. vedlagte bilag … der er skrivelse af 8. marts 2006 fra Helbredsnævnet til V. Kommune.
>
> Ved skrivelse af 23. november 2006 meddeler Helbredsnævnet min klient, jfr. vedlagte bilag … at min klient nu har reduceret sin erhvervsevne til 1/3 eller derunder.
>
> I konsekvens heraf meddeler Helbredsnævnet, at E.M. er berettiget til omberegning af sin tjenestemandspension til kvalificeret svagelighedspension ifølge lov om tjenestemandspension § 7.
> …
> Indklagede har efterfølgende i februar måned 2007 ønsket at indkalde min klient til ny speciallægeundersøgelse, for at få vurderet erhvervsevnen.
>
> Dette har klageren protesteret imod, og mener ikke, at der er grundlag for nogen ny undersøgelse, henset til de allerede foreliggende erklæringer.
>
> I konsekvens heraf har Danica Pension nu standset udbetalingen af ydelser efter forsikringen, ligesom man har forlangt fortsat præmieindbetaling.
> …
> Præmieindbetalingen er herefter opstartet af min klient med virkning pr. 1. august d.å., men naturligvis under protest.
>
> Til støtte for den nedlagte påstand, gøres det herefter gældende, at de lægelige oplysninger godtgør, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder. Videre anføres, at min klients helbredsforhold fortsat er permanente, og må antages at være det fremover."

Selskabet har hertil i skrivelse af 11/9 2007 anført:

> "Vi har bevilget midlertidig præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne frem til den 1. august 2007, idet E.M. har været ude af stand til at genoptage sit arbejde som skole-

inspektør. Tilstanden er imidlertid nu stabiliseret, og vi har foretaget en vurdering af hendes generelle erhvervsevne, og her er vurderingen ikke begrænset til, om hun kan arbejde som skoleinspektør.

På baggrund af de foreliggende helbredsoplysninger har vi vurderet, at E.M.'s generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen eller mere.

Til støtte for vores vurdering kan vi henvise til notatet fra B. Kommunes lægekonsulent fra den 24. april 2006 … hvoraf det fremgår, at 'Jeg er ikke enig i, at pgl. reelt er uden arbejdsevne. Det er der ingen holdepunkter for rent lægeligt'. Videre fremgår det, at ..'det skønnes ikke åbenbart formålsløst at afprøve arbejdsevnen helt konkret i en med baggrund i ressourceprofilmæssig arbejdsprøvning som bør kunne iværksættes på det foreliggende'. E.M. har dog ikke ønsket at medvirke i en sådan arbejdsprøvning, da hun ikke føler, at hun kan magte det på grund af sin sygdom.

I speciallægeerklæringen fra speciallæge M.K.S. … beskrives E.M.'s helbredstilstand markant værre end i den forrige erklæring seks måneder tidligere ... I den seneste erklæring beskrives E.M. som svært kognitivt forstyrret, hvilket hun ikke var i den tidligere erklæring. Den beskrevne kognitive forstyrrelse er dog ikke underbygget i erklæringen, idet der tilsyneladende ikke er foretaget kognitive tests af nogen art. Det er derfor vores psykiatriske lægekonsulents vurdering, at erklæringen ikke kan tillægges vægt uden at have en neuropsykologisk erklæring, hvor de relevante tests foretages. E.M. har dog ikke ønsket at medvirke til yderligere undersøgelser.

Vi har derfor foretaget vores vurdering ud fra speciallægeerklæringen fra februar 2006 … hvor det på side 4 beskrives, at stemningslejet findes neutralt til lettere forsænket, og det psykomotoriske tempo kun let nedsat. Der er ingen mistanke om psykotisk symptomer i form af vrangforestillinger eller hallucinationer.

Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse, idet E.M. på ingen måde har dokumenteret, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3 af helbredsmæssige årsager, idet hun ikke har ønsket at medvirke til en arbejdsprøvning indenfor områder, som er mindre belastende og heller ikke har ønsket at medvirke til yderligere undersøgelser hos neuropsykolog til belysning af de påståede kognitive forstyrrelser.

Vi henviser i den forbindelse til forsikringsbetingelserne … paragraf 4, stk. 2. 2. afsnit, hvoraf det fremgår, at selskabet kan forlange de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelse af erhvervsevnen. Desuden fremgår det af forsikringsaftalelovens paragraf 22, at den sikrede skal give selskabet alle oplysninger, der kan være af betydning for bedømmelse af forsikringsbegivenheden.

Det har uden betydning for vores vurdering, at hun er tilkendt tjenestemandspension, idet denne pension tilkendes efter lov om tjenestemandspension."

Ved skrivelse af 2/10 2007 til nævnet har klagerens advokat henvist til en statusbedømmelse til klagerens kommune udstedt af klagerens læge af 20/9 2006. Advokaten bemærker herved:

"Ifølge dette notat oplyser min klients læge ganske præcist, at patienten har fået det tiltagende dårligt, d.v.s. hen over sommeren 2006. Videre oplyses det, at patienten har aflyst alle aktiviteter i sommerferien, bl.a. familiebesøg, som hun ikke følte, hun kunne overskue. Sov meget, har koncentrationsbesvær. Har f.eks. ikke været i stand til at koncentrere sig om at læse og knapt se fjernsyn. Hun er blevet tiltagende socialt tilbagetrukket og tiltagende deprimeret. Erklæringen slutter med følgende bemærkninger: 'Som tilstanden er nu, er arbejdsprøvning efter min vurdering helt illusorisk.' Jeg kan i den forbindelse oplyse, at min klient, fuldstændig i overensstemmelse med lægens instruks, afstod fra at indgå endnu en arbejdsprøvning.

Den efterfølgende afgørelse fra Helbredsnævnet … skrivelsen af 23. november 2006 fra Helbredsnævnet til min klient, er da også udtryk for, at man i nævnet har vurderet, at min klients erhvervsevne varigt er reduceret til 1/3 eller derunder.

Jeg skal yderligere fremhæve, at selvom der er 2 forskellige instanser, der har vurderet min klients helbredsforhold, er det dog de samme regler der gælder i forbindelse med tildeling af pension. Den vurdering, som Helbredsnævnet giver udtryk for i brevet af 23. november 2006, er udtryk for det samme, som det der fremgår af policebetingelserne, § 4 stk. 1 i Danica Pensions forsikringsbetingelser.

Jeg vil derfor fastholde, at indklagede skal tilpligtes at anerkende min klients generelle nedsatte erhvervsevne, og med den konsekvens, at der fortsat skal være præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelser i henhold til den tegnede forsikring."

Af speciallægeerklæring udfærdiget af speciallæge i psykiatri M.K.S. til brug for "Nævnet for Helbredsbedømmelser i Tjenestemandssager" af 18/2 2006 fremgår bl.a.:

"**Objektivt**
Vågen, klar og orienteret. Stemningslejet neutralt til lettere forsænket, det psykomotoriske tempo let nedsat. Venlig og imødekommende og svarer beredvilligt på spørgsmål og kan koncentrere sig, de to timer samtalen varer. Der er ingen mistanke om psykotiske symptomer i form af vrangforestillinger eller hallucinationer. Der er ingen selvmordstanker og hun skønnes derfor ikke for selvmordstruet aktuelt. Let afdæmpet emotionel respons, men dog med et naturligt medsving.

Resume
54 årig gift kvinde, læreruddannet og senest ansat som skoleinspektør ved O. skole, V., hvor hun blev sygemeldt fra oktober 2005. Er opvokset i strengt indremissionsk miljø og flytning til Å. har medført store vanskeligheder på det rent psykologiske plan. Anamnestisk er der holdepunkter for flere depressive episoder, i 1977, i 1982 og slutningen af 1999, og hun har siden 2003 haft tiltagende depressive symptomer, hvor især overblik, initiativ, tænkning og energi er påvirket. Der har været mistanke om demens, som nu er afkræftet. Har i mange år haft nedsat stofskifte og det er velkendt at denne lidelse kan medføre depression. Har ved dagens samtale været sygemeldt i 3 måneder, har fået antidepressiv medicin igennem 2 år, men på trods af dette er der restdepressive symptomer. Diagnosen er F33.1 periodisk depression, p.t. af moderat grad. På nuværende tidspunkt magter EM ikke at vende tilbage til lederjob eller at skulle starte på noget nyt. Jeg må derfor konkludere at tjenestedygtigheden i stillingen som skoleinspektør ikke er til stede, og at hun på nuværende tidspunkt reelt ikke har arbejdsevne."

I attest til selskabet udfyldt af klagerens praktiserende læge den 7/4 2006 hedder det bl.a.:

"12. Hvornår forventer De, at forsikrede helt eller delvis genvinder arbejdsevnen?

☐ Delvist d. Antal timer dagligt:
☐ Helt d.
☒ Aldrig"

I notat af 24/4 2006 udfærdiget af lægekonsulenten i B. Kommune, hvor klageren bor, anføres det bl.a.:

"Jeg er ikke enig i at pgl. reelt er uden arbejdsevne - Det er der ingen holdepunkter for rent lægeligt - at pgl. måske ikke kan eller er sikker til at vende tilbage som skoleinspektør er muligt men dette indikerer jo bl.a. at pgl. ikke kan vende tilbage til et tidl. arbejde men udelukker på ingen måde revalideringsbestræbelser herunder evt. flexjob og det skønnes ikke åbenbart formålsløst at afprøve arbejdsevnen helt konkret i en - med baggrund i ressourceprofil hensigtsmæssig arbejdsprøvning som bør kunne iværksættes på det foreliggende!

Rent lægeligt skønnes sagen i og for sig tilstrækkeligt belyst og jeg mener faktisk ikke at der er behov for en GHU/andet lægeligt."

Af statusattest af 20/9 2006 udfærdiget af klagerens praktiserende læge til klagerens kommune fremgår bl.a.:

"Gennem sommeren har jeg ikke haft kontakt med E., men ved kontakt i.f.m. denne attest oplyser hun, at hun har fået det tiltagende dårligt. Har bl.a. aflyst alle aktiviteter i sommerferien - bl.a. familiebesøg som hun ikke følte, hun kunne overskue. Sover meget, har koncentrationsbesvær. - Har f eks. ikke været i stand til at koncentrere sig om at læse og knap se fjernsyn. Hun er blevet tiltagende socialt tilbagetrukket og tiltagende deprimeret.
Hun har nu - igennem 2 år - fået relevant antidepressiv behandling med Cipralex. Har før dette fået behandling med andre antidepressiva - sidst Efexor, men måtte opgive p.g.a. bivirkn., og hun har ikke tidl. ønsket præparatskift.
I.f.m. vurdering ved spec.læge M.S., har man foreslået forsøgsvis skift fra Cipralex til Cymbalta. E. har accepteret dette. Vi kan ikke bedømme virkningen af ovennævnte medicin før tidligst efter 4 uger. Som tilstanden er nu, er arbejdsprøvning efter min vurdering helt illusorisk."

Af ny speciallægeerklæring udfærdiget af speciallæge i psykiatri M.K.S. til brug for "Nævnet for Helbredsbedømmelser i Tjenestemandssager" af 27/8 2006 fremgår bl.a.:

"**Objektivt**
Vågen, klar og orienteret. Stemningslejet lettere forsænket, og det psykomotoriske tempo nedsat. Fremtræder uden psykotisk symptomer som hallucinationer eller vrangforestillinger.

Resumé
54 årig gift kvinde, læreruddannet og afskediget fra stilling som skoleinspektør 30. juni 2006, har siden 2003 haft tiltagende depressive symptomer, med udtalt kognitiv påvirkning samt manglende energi og overskud har domineret.

Har nu fået relevant antidepressiv behandling igennem 2 år og har på trods af ro, ingen pres eller stress fra arbejdsplads, uforandret symptomer.

Reelt har hun på nuværende tidspunkt fortsat ingen erhvervsevne, men hendes livskvalitet kunne måske forbedres, hvis man skifter den antidepressive behandling til andet præparat, f.eks. Cymbalta 60 mg x 1 eller Efexor i doser på mellem 300 og 375 mg."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 4. Dækning ved invaliditet/tab af erhvervsevne**
Stk. 1. Ret til invalidepension/præmiefritagelse
Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen må dog ikke skyldes forsæt.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.
…
§ 13 Forsikringsydelsen
Ydelsen ved tab af erhvervsevne beregnes på grundlag af den på tilkendelsestidspunktet gældende månedlige ydelse.
Hvis erhvervsevnen, bedømt efter § 4, er nedsat til mellem 1/3 og 1/2 af den fulde erhvervsevne, er den forsikrede berettiget til udbetaling af halv ydelse. Den herved beregnede ydelse reguleres hvert år 1. januar i takt med foregående års stigning i juli nettoprisindeks, dog maksimalt 10 % pr. år. Første gang sker reguleringen forholdsmæssigt."

Nævnet udtaler:

Der foreligger ikke lægelige oplysninger om klagerens helbredsforhold for perioden efter den 1/8 2007, og klageren har ikke ønsket at medvirke ved arbejdsprøvning. Oplysningerne i den psykiatriske speciallægeerklæring af 27/8 2006 er ikke af en sådan karakter, at det på grundlag heraf kan fastslås, at klagerens generelle erhvervsevne for tiden efter den 1/8 2007 er nedsat i dækningsberettigende omfang.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen